

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/37/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115226914
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová-Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4115226914.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovvej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Kataríny Marčekovej, v právnej veci žalobcu: K. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom X., Na E. XXX/X, zastúpený Advokátskou kanceláriou BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o., so sídlom Bratislava, Hviezdoslavovo námestie 25, IČO: 36 833 533, proti žalovanému: Poľnohospodárska Pôda s. r. o., so sídlom Bratislava, Sibírska 55, IČO: 44 138 369, zastúpený Advokátskou kanceláriou LawService, s. r. o., so sídlom Zvolen, Stráž 3/223, IČO: 36 861 723, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 26. apríla 2017 č. k. 17C/482/2015-113 vo výroku o náhrade trov konania, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku týkajúcom sa náhrady trov konania m e n í tak, že stranám sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

Žiadna zo strán nemá na náhradu trov odvolacieho konania právo.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením zo dňa 26. 04. 2017 č. k. 17C/482/2015-113 súd prvej inštancie zastavil konanie a o trovách konania rozhodol tak, že žalobca má právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1, § 256 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) a uviedol, že dňa 04. 09. 2015 bola súdu doručená žaloba, ktorou sa žalobca domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, nachádzajúcich sa v k. ú. X., obec X.. Dňa 14. 10. 2016 bolo súdu doručené podanie právneho zástupcu žalobcu, ktorým vzal žalobu v plnom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť, nakoľko v období po podaní žaloby došlo k podaniu protestu prokurátora proti rozhodnutiu Okresného úradu Nitra, katastrálny odbor zo dňa 24. 07. 2015, č. V 5227/2015, ktorým bol povolený vklad vlastníckeho práva v prospech žalovaného na základe kúpnej zmluvy. Okresný úrad odbor opravných prostriedkov v konaní č. V 5227/2015 protestu prokurátora vyhovel rozhodnutím zo dňa 02. 11. 2015 č. UP 49/2015-9, ktoré bolo potvrdené rozhodnutím Okresného úradu Nitra odboru opravných prostriedkov zo dňa 27. 01. 2016 č. UPO 34/2016-4/Br. Správny orgán dospel k záveru, že vlastnícke právo k pozemku nebolo na žalovaného platne prevedené a do katastra nehnuteľností opätovne zapísal žalobcu ako vlastníka predmetných nehnuteľností. Dôvodom bolo posúdenie kúpnej zmluvy ako absolútne neplatného právneho úkonu. Na základe uvedeného žalobca zobral žalobu v celom rozsahu späť. Dňa 12. 04. 2017 bolo súdu doručené podanie právneho zástupcu žalobcu označené ako doplnenie späťvzatia žaloby, v ktorom navrhol, aby súd konanie zastavil a aby mu priznal náhradu trov konania v celom rozsahu. Pretože žalobca využil svoje dispozičné oprávnenie a vzal žalobu späť v celom rozsahu skôr, ako sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa §168 alebo pojednávanie, súd akceptoval späťvzatie žaloby a konanie zastavil. Súd za účelom rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania zisťoval zavinenie niektorej zo strán na zastavení konania, keďže vznik konania spôsobí vždy žalobca podaním žaloby. Žalobca v čase podania žaloby nemal inú možnosť, ako domáhať sa určenia svojho vlastníckeho práva súdnym rozhodnutím. Rozhodnutie Okresného úradu Nitra, katastrálneho odboru bolo v danom čase

právoplatné, pričom hrozilo, že žalovaný prevedie vlastnícke právo k pozemku na tretiu osobu, na základe čoho súd vydal predbežné opatrenie, ktorým zakázal žalovanému s pozemkami disponovať. K späťvzatiu žaloby však prišlo vplyvom konania prokurátora (vstúpil do katastrálneho konania, podal protest) a správnych orgánov, na ktoré nemal žalobca žiadny vplyv. Žalovaný neuznal, že kúpna zmluva bola uzatvorená v rozpore so zákonom, čo vyplýva z jeho postupu v katastrálnom konaní, keďže sa proti rozhodnutiu o vyhovení protestu odvolal, ako aj z jeho pasivity v doterajšom súdnom konaní. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaný zavinil existenciu konania a úkonov v ňom vykonaných, z ktorého dôvodu má žalobca právo na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto uzneseniu podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote odvolanie, proti výroku o náhrade trov konania, domáhajúc sa ním jeho zmeny a priznania mu nároku na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Zároveň žiadal priznať trovy odvolacieho konania. Namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a namietal tiež nepreskúmateľnosť rozhodnutia. Uviedol, že zavinenie účastníka pri zastavení konania je nutné posudzovať len z procesného hľadiska. Procesné zavinenie spočíva vo vzťahu výsledku chovania žalovaného k požiadavkám žalobcu. Ak späťvzatie nemožno odôvodniť výsledkom správania žalovaného vo vzťahu k žalobným požiadavkám, tak nie je možné odvodiť súvislosť, a teda ani procesné zavinenie vo vzťahu k žalobe. V tomto smere je irelevantné len samotné správanie žalovaného, keďže súd sa hmotno-právnymi otázkami nezaoberal. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5M Cdo 12/2008 a uznesenia Krajského súdu v Ústí nad Labem sp. zn. 25Co/550/2005 a sp. zn. 14Co/317/2008. Uviedol, že správny orgán dospel k záveru (po podaní protestu prokurátora), že vlastnícke právo k pozemku nebolo na žalovaného prevedené platne a vkladové konanie zastavil. Následne bol ako vlastník na list vlastníctva zapísaný žalobca. Protest prokurátora bol podaný na tom právnom základe, že v prípade nerešpektovania predkupného práva štátu je právny úkon - kúpna zmluva medzi žalobcom a žalovaným - úkonom absolútne neplatným. Osobou povinnou z predkupného práva však bol predávajúci, čiže žalobca. Namietal tiež, že odôvodnenie uznesenia je nepostačujúce a uznesenie trpí vadou nepreskúmateľnosti. Protest prokurátora nie je rozhodnutím, ktorým by bol súd viazaný a ak súd na toto rozhodnutie poukázal, je v zmysle ustanovenia § 194 ods. 2 CSP povinný vysporiadať sa aj s dôvodmi v ňom uvedenými. Poukázal na to, že súd prvej inštancie posudzoval aj hmotno-právne súvislosti. Zdôraznil, že relevantné hmotno-právne otázky neboli dosiaľ vyriešené s konečnou platnosťou a protest prokurátora bol podaný na inom právnom základe. Súd prvej inštancie len konštatoval podanie protestu prokurátora bez skúmania dôvodov v ňom uvedených. Bez prejednanía merita veci a bez vykonania dokazovania nemožno dôjsť k záveru o zavinení žalovaného. Upriamil pozornosť na skutočnosť, že žalobca sa neplatnosti domáhal z viacerých dôvodov. Je predčasné vyhodnotiť postup žalovaného, spočívajúci v bránení sa záveru o neplatnosti kúpnej zmluvy v katastrálnom konaní, v súdnom konaní o určenie neplatnosti a v konaní o správnej žalobe ako neuznanie, že zmluva bola v rozpore so zákonom. V konaní sp. zn. 11S/35/2016, vedenom na Krajskom súde v Nitre o správnej žalobe proti rozhodnutiu o vyhovení protestu prokurátora môže dôjsť k zrušeniu rozhodnutia. Tiež na Okresnom súde Nitra sa vedie konanie o určenie vlastníckeho práva, kde vystupuje žalovaný v procesnom postavení žalobcu. Záver súdu ohľadne platnosti, resp. neplatnosti predmetnej kúpnej zmluvy mohol byť odlišný, než bol záver prokurátora. V tomto smere súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil. Súd prvej inštancie nesprávne zistil skutkový stav, nakoľko z dôkazov vyplýva, že zastavenie konania späťvzatím žaloby procesne zavinil žalobca. Súd prvej inštancie podľa žalovaného tiež nezobral do úvahy, že na strane žalovaného by neboli vznikli ďalšie trovy právneho zastúpenia, pokiaľ by došlo k späťvzatiu žaloby bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o existencii dôvodov na späťvzatie žalobca dozvedel.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že po zrušení rozhodnutia o vklade bol v evidencii katastra nehnuteľností obnovený zápis vlastníckeho práva k pozemku v jeho prospech. Z objektívneho hľadiska teda procesne nastal výsledok, ktorého sa domáhal v tomto konaní, a preto z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu vzal žalobu späť. V čase podania žaloby nemal inú možnosť ako domáhať sa súdnej ochrany svojich práv. Nemohol sa spoliehať na to, že sa celá vec vyrieši v správnom konaní, keďže na konanie prokurátora nemal vplyv. Je tak irelevantné, že v tomto konaní nedošlo k prejednaniu veci samej, keďže túto skutočnosť nezavinil. Jeho práva boli chránené v inom konaní na základe postupu prokurátora, pričom bol dosiahnutý výsledok, ktorého sa v tomto konaní domáhal. Z tohto hľadiska je nesporné, že žaloba bola podaná dôvodne, a teda, že existenciu tohto konania a trov v ňom vzniknutých zapríčinil žalovaný tým, že ho podvodne primäl uzavrieť neplatnú zmluvu, pričom túto musel následne protestovať prokurátor z dôvodu ochrany zákonnosti.

Žalovaný v podanom odvolaní najprv argumentuje tým, že zavinenie strany sporu na zastavení konania je potrebné posudzovať z procesného hľadiska a následne ďalej v odvolaní prechádza z procesných dôvodov na výlučne hmotnoprávne dôvody neplatnosti kúpnej zmluvy. Je pritom právne irelevantné, na akom hmotnoprávnom základe vstúpil do katastrálneho konania prokurátor. Žalovaný síce správne uviedol, že otázku, kto zaviniť zastavenie konania, je potrebné posudzovať z procesného hľadiska, no na druhej strane ignoruje ustálený výklad predmetného ustanovenia, v zmysle ktorého je procesné zavinenie dané objektívnym posúdením vzťahu medzi žalobcom požadovaným výsledkom konania a dôvodom späťvzatia žaloby. Poukázal na skutočnosť, že úplne vo všetkých skutkovo totožných veciach (s výnimkou sudcov JUDr. Heinricha, Mgr. Heinrichovej) vedených na Okresnom súde Nitra (napr. pod sp. zn. 16C/97/2015 alebo pod sp. zn. 19C/482/2015) súd priznal žalobcom v rovnakom procesnom postavení nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, pričom v odôvodnení oboch rozhodnutí konštatoval, že žalovaný z dôvodu rozhodnutia o proteste prokurátora procesne zaviniť zastavenie konania. K samotnému podaniu žaloby pristúpil výhradne z dôvodov spočívajúcich v povahe správania žalovaného a v danom čase nemal inú možnosť ako chrániť svoje práva. Nesúhlasil so zjavne nepravdivým tvrdením žalovaného v II. časti jeho odvolania, podľa ktorého súd posudzoval aj hmotnoprávne otázky, ktoré nemali byť vyriešené s konečnou platnosťou. Rozhodnutie Okresného úradu Nitra, katastrálny odbor zo dňa 18. 03. 2016 č. V 5227/2015-20, ktorým správny orgán zastavil vkladové konanie k pozemku, nakoľko Okresný úrad Nitra, odbor opravných prostriedkov referát katastra nehnuteľností, vyhodnotil kúpnu zmluvu ako absolútne neplatný právny úkon, je právoplatné a vykonateľné. Mal za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie spĺňa všetky náležitosti rozhodnutia ustanovené zákonom. Z hľadiska vzniku trov konania na strane žalovaného uviedol, že žalovaný bol takmer počas celého konania zastúpený iným právnym zástupcom, a to advokátskou kanceláriou AKAK s. r. o. Právnym zástupcom žalovaného Law Service s. r. o. okrem prípravy a prevzatia právneho zastúpenia neboli vykonané žiadne úkony právnych služieb, za ktoré by mu prináležala odmena, pričom len samotné zaslanie oznámenia o prevzatí právneho zastúpenia, resp. vyhotovenie splnomocnenia bez ďalšieho naň nadväzujúceho písomného podania týkajúceho sa veci samej sa nepovažuje za kvalifikovaný úkon právnych služieb. Navrhol napadnuté uznesenie potvrdiť a priznať mu trovy odvolacieho konania.

4. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedol, že z protestu prokurátora vyplýva, že prokurátor podal protest z dôvodu porušenia predkupného práva štátu k dotknutým nehnuteľnostiam. Toto údajné predkupné právo mohol porušiť jedine žalobca ako predávajúci a ako subjekt povinný z predkupného práva, nie žalovaný ako kupujúci. Mal za to, že podanie protestu prokurátora zaviniť žalobca. Poukázal, že žalobca vzal žalobu späť (14. 10. 2016) až takmer po roku po podaní protestu prokurátora (október 2015) a po rozhodnutí katastrálneho orgánu, ktorým bolo protestu vyhovené (02. 11. 2015). Žalobca bol po doručení rozhodnutia o vyhovení protestu, teda najneskôr v mesiaci október 2015 v katastri nehnuteľností evidovaný ako vlastník predmetných nehnuteľností. Podľa jeho názoru mohol žalobca vziať žalobu späť už vtedy, keď sa dozvedel o podaní protestu prokurátora (najneskôr v októbri 2015), nakoľko vyhovením protestu katastrálnym orgánom bol podľa neho naplnený aj účel podanej žaloby o určenie vlastníckeho práva, a tým zároveň zanikol žalobcovi naliehavý právny záujem na takomto určení. Namietal, že žalobca vzal žalobu späť z dôvodu, že stratil aktívnu vecnú legitimitáciu po tom, ako kúpnu zmluvou č. 30203/5033/2015/Lužianky/007/JulEv zo dňa 02. 03. 2016 previedol vlastnícke právo k dotknutej nehnuteľnosti na spoločnosť MH Invest, s. r. o. ako to vyplýva z priloženej zmluvy uverejnenej v Centrálnom registri zmlúv. Žalobca žalobu nevzal späť ani po takmer dvanástich mesiacoch, odkedy bolo vyhovené protestu prokurátora. Podľa jeho názoru tak žalobca učinil iba v dôsledku informácie o právnom zastúpení žalovaného a s tým súvisiacim rizikom vzniku povinnosti nahradiť žalovanému trovy právneho zastúpenia. Žalobca tak zbytočne zaviniť vznik ďalších trov právneho zastúpenia žalovaného, ktoré by neboli vznikli, ak by žalobca vzal žalobu späť bez zbytočného odkladu.

5. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedol, že pre priznanie práva na náhradu trov konania sa dôvodnosť žaloby posudzuje výhradne z procesného hľadiska, pričom žaloba bola z procesného hľadiska podaná dôvodne. Opätovne poukázal, že bol to práve žalovaný, kto ho z dôvodu nadobudnutia zisku, opakovane oslovoval a presviedčal na uzatvorenie absolútne neplatnej kúpnej zmluvy, predmetom ktorej bol prevod jeho vlastníckeho práva k pozemku, kto mu navrhol, v snahe získať neprímeraný zisk, uzatvoriť s ním ako kupujúcim, absolútne neplatnú kúpnu zmluvu, pričom vlastnícke právo k predmetnému pozemku predtým nemal v úmysle na nikoho prevádzať, kto mu predložil na podpis vopred pripravenú absolútne neplatnú kúpnu zmluvu k pozemku. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Nitra musela v záujme zachovania zákonnosti absolútne neplatnú kúpnu zmluvu protestovať v katastrálnom konaní, pričom bol to práve žalovaný, kto nesúhlasil s rozhodnutiami správnych orgánov, ktorými došlo k zastaveniu uvedeného konania o návrhu na vklad pre absolútne neplatnosť kúpnej

zmluvy. Mal za to, že vznik súdneho konania, ako aj ďalších správnych konaní, či správnych súdnych konaní zaviniť výlučne žalovaný. Zo strany žalovaného jednoznačne išlo o zjavné zneužívanie práva. Poukázal, že všetky tvrdenia žalovaného sa v katastrálnom konaní ukázali ako nepravdivé, protiprávne a vyslovene účelové. Argumentoval tiež dôvodmi uvedenými v náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 17. 08. 2016 sp. zn. I. ÚS 263/2016.

6. O odvolaní žalovaného rozhodol Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 29. marca 2018 č. k. 9Co/41/2018-185, ktorým uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku týkajúcom sa náhrady trov konania zmenil tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. O trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd v odôvodnení uznesenia poukazuje na zistené skutočnosti uviedol, že k zastaveniu konania v danej veci došlo v dôsledku späťvzatia žaloby žalobcom, čomu predchádzalo rozhodnutie Okresného úradu Nitra, katastrálny odbor zo dňa 02. 11. 2015 č. UP 49/2015-9, ktorým bolo protestu prokurátora vyhovené a rozhodnutie Okresného úradu Nitra, katastrálneho odboru č. V 5227/15 zo dňa 24. júla 2015 o povolení vkladu vlastníckeho práva v prospech žalovaného do katastra nehnuteľností zrušené. V dôsledku tohto bol žalobca opätovne zapísaný ako vlastník predmetnej parcely, teda dosiahol rovnaký následok, aký by nastal, ak by bol úspešný v predmetnom konaní. Na druhej strane, k tomuto nedošlo pričinením žalovaného, ale v dôsledku vyhovenia protestu prokurátora a následnému zrušeniu rozhodnutia o povolení vkladu vlastníckeho práva v prospech žalovaného. Odvolací súd mal za to, že je potrebné zohľadniť aj špecifické okolnosti danej veci spočívajúce v tom, že dôvody, pre ktoré bolo protestu prokurátora vyhovené a rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva žalovaného zrušené, boli iné, ako uvádzal žalobca v žalobe. Práve v týchto špecifických okolnostiach danej veci odvolací súd, na rozdiel od súdu prvej inštancie, videl dôvody pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP a za najspravodlivejšie v danej veci videl to, aby každá zo strán znášala svoje trovy. Preto odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku týkajúcom sa náhrady trov konania zmenil a rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

7. Žalovaný, majúci za to, že boli porušené jeho základné práva a slobody uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 29. marca 2018 č. k. 9Co/41/2018-185, doručil dňa 07. 08. 2018 Ústavnému súdu Slovenskej republiky ústavnú sťažnosť, ktorou sa domáhal vydania nálezu, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie ním označených základných práv a slobôd napadnutým uznesením krajského súdu a súčasne žiadal napadnuté uznesenie krajského súdu zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

8. Ústavný súd Slovenskej republiky o podanej sťažnosti rozhodol Nálezom zo dňa 28. novembra 2018 č. k. III. ÚS 298/2018-33, ktorým rozhodol, že základné právo obchodnej spoločnosti Poľnohospodárska Pôda s. r. o. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 9Co 41/2018-185 z 29. marca 2018 porušené boli. Uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 9Co 41/2018-185 z 29. marca 2018 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajskému súdu v Nitre uložil povinnosť uhradiť trovy konania obchodnej spoločnosti Poľnohospodárska Pôda s. r. o. v sume 585,75 eura (slovom päťstoosemdesiatpäť eur a sedemdesiatpäť centov) na účet advokátskej kancelárie LawService, s. r. o., Stráž 3/223, Zvolen, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

9. V odôvodnení Nálezu ústavný súd s poukazom na ustanovenie § 257 CSP uviedol, že ak má súd v úmysle použiť moderačné právo alebo ak ho niektorá zo strán navrhne, musí súd umožniť protistrane, aby sa k tomu vyjadrila (k zámeru aj k dôkazom). Nie je možné, aby súd dospel k vnútornému presvedčeniu, že je potrebné aplikovať ustanovenie § 257 a strane, ktorá by inak trovy získala, to neoznámil a táto by sa to dozvedela až z rozhodnutia. Súd v prípade použitia ustanovenia § 257 je povinný „vytvoriť procesný priestor“ umožňujúci stranám sporu vyjadriť svoje stanovisko k prípadnému použitiu tohto ustanovenia. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok ESLP Čepek proti Českej republike (sťažnosť č. 9815/10), ako aj nálezy Ústavného súdu ČR sp. zn. PL. ÚS 46/13 a sp. zn. I. ÚS 1593/15. Strana má právo byť explicitne vyzvaná, aby včas k prípadnej aplikácii § 257 vyjadrila svoje stanovisko. Výrok rozhodnutia v prípade úplnej moderácie by mal podľa názoru ústavného súdu znieť „stranám sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva,“ resp. „súd stranám nárok na náhradu trov konania nepriznáva“. Výrok, že „žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania“ už nemá v CSP oporu.

10. Ústavný súd konštatoval, že napadnuté uznesenie krajského súdu nie je vo vzťahu k aplikácii § 257 CSP presvedčivo odôvodnené a táto skutočnosť v konečnom dôsledku zakladá nepreskúmateľnosť a ústavnú neudržateľnosť ním vydaného rozhodnutia. Krajský súd v napadnutom uznesení nezohľadnil citované východiská ochrany základných práv a slobôd, preto jeho prístup pri rozhodovaní o podanom odvolaní nemožno hodnotiť inak ako prísne formalistický, odporujúci obsahu základného práva na súdnu

ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru. Krajský súd sťažovateľku, ale ani žalobcu, k prípadnej aplikácii § 257 CSP explicitne nevyzval, a teda o podanom odvolaní rozhodol spôsobom, ktorý je arbitrárny, a tým ústavne nesúladný, pretože nevytvoril procesný priestor umožňujúci stranám sporu vyjadriť svoje stanovisko k prípadnému použitiu tohto ustanovenia.

11. Ústavný súd zároveň ako ústavne nesúladnú vníma existenciu rozhodnutí krajského súdu vydaných v skutkovo identických prípadoch, v ktorých rozhodol odchylným spôsobom a sťažovateľke priznal nárok na náhradu trov prvostupňového, ako aj odvolacieho konania. Zo svojej rozhodovacej činnosti (II. ÚS 569/2017) má však ústavný súd vedomosť aj o existencii rozhodnutia, ktorým krajský súd potvrdil uznesenie okresného súdu o priznaní náhrady trov konania žalobcovi v rozsahu 100% a zároveň rozhodol o priznaní nároku žalobcovi na náhradu trov odvolacieho konania. V tejto súvislosti ústavný súd už v minulosti vyslovil, že aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v rozhodnutiach vo veci samej nemajú charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty, ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (III. ÚS 300/06). Pokiaľ súd rieši právnu otázku (tú istú alebo analogickú), ktorá už bola právoplatne vyriešená podstatne odlišným spôsobom, bez toho, aby sa argumentačne vyrovnal so skoršími súdnymi rozhodnutiami, nekoná v súlade s princípom právnej istoty v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy a môže tým porušiť aj právo účastníka súdneho konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (III. ÚS 192/06). Potreba vysporiadať sa so známym rozhodnutím súdu v obdobnej veci z hľadiska jeho dôvodov, pokiaľ súd dospeje následne k opačnému názoru, je súčasťou požiadavky na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (II. ÚS 426/2012). Právna istota spolu s požiadavkou ochrany legitímnych očakávaní principiálne neznamená právo účastníka konania na rovnaké právne posúdenie jeho veci. Nesporne však znamená právo na vysvetlenie dôvodov, pre ktoré sa konajúci orgán verejnej moci od stabilného, doteraz zastávaného právneho názoru odchyľuje (III. ÚS 51/2014).

12. Ústavný súd uložil krajskému súdu opätovne rozhodnúť o odvolaní sťažovateľky, majúcej na zreteli, že spravodlivosť, ktorá je osobitne zvýraznená v čl. 2 CSP (ako aj v čl. 6 ods. 1 dohovoru), je kritériom ukladajúcim každému všeobecnému súdu povinnosť hľadať také riešenie ním prejednáwanej veci, ktoré nebude možné vyhodnotiť ako popierajúce zmysel a účel príslušných zákonných ustanovení.

13. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací v zmysle ustanovenia § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), viazaný právnym názorom ústavného súdu, opätovne vec preskúmal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§379, § 380 CSP) a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku týkajúcom sa náhrady trov konania je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť, keďže neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

14. Podľa § 133 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, v náleze uvedie, ktoré základné práva a slobody boli porušené, ktoré ustanovenia ústavy, ústavného zákona alebo medzinárodnej zmluvy boli porušené a akým právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené základné práva a slobody.

15. Podľa § 133 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov ústavný súd zruší rozhodnutie alebo opatrenie, ktorým boli porušené základné práva a slobody sťažovateľa. Ústavný súd zruší aj iný zásah, ktorým boli porušené základné práva a slobody sťažovateľa, ak to pripúšťa povaha zásahu.

16. Podľa § 133 ods. 3 písm. b) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

17. Podľa § 134 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak ústavný súd zruší právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu.

18. Podľa § 134 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je viazaný rozhodnutím ústavného súdu podľa § 133 ods. 3 písm. a) až d); toto rozhodnutie ústavného súdu je vykonateľné doručením.

19. Podľa § 193 CSP súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

20. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

21. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

22. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

23. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

24. Náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada trov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinil. Ustanovenie § 256 ods. 1 CSP vychádza pri náhrade trov konania zo zásady procesného zavinenia. Ak dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, potom je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách, teda aj na strane žalobcu, aj na strane žalovaného. Pokiaľ žalobca žalobu musel zobrať späť pre správanie žalovaného, potom je potrebné konštatovať, že žalovaný procesne zavinil zastavenie konania. Ak by žalobca žalobu zobral späť bez udania dôvodu alebo toho, aby išlo o reakciu na správanie žalovaného, a teda nemožno pričítať procesné zavinenie žalovanému, znáša trovy žalovaného žalobca. Istou výnimkou v tomto smere je ustanovenie § 257 CSP, podľa ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

25. Z právneho hľadiska platí, že § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku je z obsahového hľadiska v podstate zhodný so skorším § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý stratil účinnosť 30. júna 2016. Niet preto dôvodu neaplikovať ustálenú judikatúru všeobecných súdov, ktorá sa týka § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (nález Ústavného súdu SR zo dňa 20. 03. 2018 sp. zn. ÚS 569/2017-46). Pri použití § 146 ods. 2 prvej vety OSP treba otázku, či účastník konania zavinil zastavenie konania, posudzovať podľa procesného výsledku. Ak došlo k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia návrhu, možno odporcovi uložiť povinnosť nahradiť trovy zastaveného konania v prípade, ak pre jeho správanie bol vzatý späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne. Vo všeobecnosti možno uviesť, že odporca procesne zaviní potrebu späťvzatia návrhu a následného zastavenia konania spravidla vtedy, keď sa po podaní návrhu rozhodne navrhovateľov nárok uspokojiť (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. 03. 2006 sp. zn. II. ÚS 569/2017).

26. Úvodom je potrebné poznamenať, že pojem „procesné zavinenie“, použitý v ustanovení § 256 CSP, sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Zavinenie však nie je možné interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu k príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie sa strany sporu, t. j. aj jej prejav vôle spočívajúci v späťvzatí žaloby a dôsledkom je vznik trov protistrany (uznesenie Ústavného súdu ČR sp. zn. II. ÚS 563/01, sp. zn. I. ÚS 469/04). Pojem „procesné zavinenie“ je tak potrebné vykladať komplexne a extenzívne, čo zodpovedá aj ustálenej judikatúre, t. j. nie v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie účastníka konania. Pri zastavení sporového konania je potom pre vyriešenie otázky náhrady nákladov konania kľúčové zistenie, či a pokiaľ áno, ktorý z účastníkov z procesného hľadiska zastavenie konania zavinil. Kritérium procesného zavinenia potom treba posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala, resp. akého výsledku sa domáhala a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana neskôr vzala

žalobu späť s tým, aby konanie bolo zastavené (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 14. 09. 2011 sp. zn. 7M Cdo 4/2010).

27. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia, že je výlučným vlastníkom nehnuteľností, nachádzajúcich sa v kat. úz. X., obec X. okres J., evidovaných na LV č. XXXX, vedenom Okresným úradom Nitra ako pozemky parcela registra „C“ č. 2839 - orná pôda o výmere 937 m². V priebehu konania žalobca písomným podaním zo dňa 14. 10. 2016 vzal žalobu v celom rozsahu späť z dôvodu, že po podaní žaloby došlo k podaniu protestu prokurátora proti rozhodnutiu Okresného úradu Nitra, katastrálny odbor zo dňa 24. 07. 2015 č. V 5227/2015, ktorým bol povolený vklad vlastníckeho práva v prospech žalovaného na základe kúpnej zmluvy. Okresný úrad Nitra, katastrálny odbor v konaní č. V 5227/2015 protestu prokurátora vyhovel rozhodnutím zo dňa 02. 11. 2015 č. UP 27/2015-9, ktoré bolo potvrdené rozhodnutím Okresného úradu Nitra, odboru opravných prostriedkov zo dňa 27. 01. 2016 č. UPo 32/2016-4/Br. Správny orgán dospel k záveru, že vlastnícke právo k pozemku nebolo na žalovaného platne prevedené a do katastra nehnuteľností opätovne zapísal žalobcu ako vlastníka predmetných nehnuteľností. Dôvodom bolo posúdenie kúpnej zmluvy ako absolútne neplatného právneho úkonu. Žalobca nie je vlastníkom predmetného pozemku, nakoľko si štát k nemu uplatnil predkupné právo a pozemok je evidovaný v katastri nehnuteľností ako vlastníctvo spoločnosti MH Invest II s. r. o. na LV č. XXXX pre k. ú. X.. O trovách konania navrhol rozhodnúť podľa § 256 U. tak, že žalovaný bude zaviazaný k náhrade trov konania. Uviedol, že procesné zavinenie zastavenia konania nie je možné vzťahovať len na konkrétny úkon účastníka konania, ale je potrebné ho posudzovať komplexne a extenzívne v celkovom kontexte v konaní uplatnených skutočností. V dôsledku toho môže aj v prípade späťvzatia žaloby žalobcom byť dôvodom pre tento úkon konanie žalovaného, príp. ďalšie skutočnosti mimo vôle žalobcu. Uviedol, že v čase podania žaloby nemal inú možnosť, ako domáhať sa určenia svojho vlastníckeho práva súdnym rozhodnutím. Rozhodnutie Okresného úradu Nitra, katastrálneho odboru o povolení vkladu vlastníckeho práva k pozemku v prospech žalovaného bolo v danom čase právoplatné, pričom hrozilo, že žalovaný prevedie vlastnícke právo k pozemku na tretiu osobu, na základe čoho súd vydal predbežné opatrenie, ktorým zakázal žalovanému s pozemkami disponovať. Žalovaný neuznal, že kúpna zmluva bola uzavretá v rozpore so zákonom, čo vyplýva z jeho postupu v katastrálnom konaní, keďže sa proti rozhodnutiu o vyhovení protestu odvolal, ako aj z jeho postupu v doterajšom súdnom konaní. V prípade, ak by žalobca žalobu vo veci nepodal, nemohol by žiadať súd, aby mu prostredníctvom predbežného opatrenia priznal ochranu pred ďalšími scudzovacími úkonmi zo strany žalovaného. O tom, že súd považoval za potrebné predbežne ochrániť práva žalobcu, svedčí aj skutočnosť, že na návrh predbežné opatrenie vydal. Žalobca teda podal žalobu dôvodne. Skutočnosť, že do katastrálneho konania vstúpi prokurátor a na základe jeho protestu bude žalobcovi vlastnícke právo k pozemkom náležať opäť aj podľa zápisu v katastri nehnuteľností, nemohol predpokladať, ani sa na to spoliehať. Z tohto dôvodu mu nemôže byť pričítané procesné zavinenie zastavenia konania, keď teraz z tohto dôvodu žalobu berie späť. S ohľadom na uvedené mal za to, že existenciu konania a úkonov v ňom vykonaných zavinil žalovaný, keďže žaloba bola podaná dôvodne. K odpadnutiu dôvodov pre vedenie tohto konania došlo vplyvom konania prokurátora a správnych orgánov, na ktoré nemal žalobca žiadny vplyv. Preto je dôvodné, aby trovy konania, ktoré žalobcovi vznikli, znášal žalovaný, ktorý vytrvalo, hoci zjavne bezúspešne popieral neplatnosť kúpnej zmluvy a vyvolával tým ďalšie konania. Následne súd prvej inštancie rozhodol napadnutým uznesením, pričom predmetom odvolacieho konania je výrok o trovách konania.

28. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu, napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo, viazaný právnym názorom ústavného súdu v intenciách ustanovenia § 134 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorý o náhrade trov konania rozhodol tak, že žalobca má právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%, je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť, keďže neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie. Súd prvej inštancie o trovách konania rozhodol podľa § 256 ods. 1 CSP, konštatujúc, že žalobca v čase podania žaloby nemal inú možnosť ako domáhať sa určenia svojho vlastníckeho práva súdnym rozhodnutím. Rozhodnutie Okresného úradu Nitra, katastrálneho odboru bolo v danom čase právoplatné, hrozilo že žalovaný prevedie vlastnícke právo k pozemku na tretiu osobu, na základe čoho súd vydal predbežné opatrenie, ktorým zakázal žalovanému s pozemkami disponovať. Mal za to, že k späťvzatiu žaloby prišlo vplyvom konania prokurátora (vstúpil do katastrálneho konania, podal protest) a správnych orgánov, na ktoré nemal žalobca žiadny vplyv. Žalovaný neuznal, že kúpna zmluva bola uzatvorená v rozpore so zákonom, čo vyplýva z jeho postupu v katastrálnom konaní, keďže sa proti rozhodnutiu o vyhovení protestu odvolal,

ako aj z jeho pasivity v doterajšom súdnom konaní. Dospel k záveru, že žalovaný zaviniel existenciu konania a úkonov v ňom vykonaných a žalobca má právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%. V danom prípade dôvodom späťvzatia žaloby žalobcom bola skutočnosť, že rozhodnutím Okresného úradu Nitra, katastrálny odbor zo dňa 02. 11. 2015 č. UP 49/2015-9, ktorým bolo protestu prokurátora vyhovené a rozhodnutím Okresného úradu Nitra, katastrálneho odboru č. V 5227/15 zo dňa 24. júla 2015 o povolení vkladu bolo vlastníckeho právo v prospech žalovaného do katastra nehnuteľností zrušené. V dôsledku tohto bol žalobca opätovne zapísaný ako vlastník predmetnej parcely, teda dosiahol rovnaký následok, aký by nastal, ak by bol úspešný v predmetnom konaní. K späťvzatiu žaloby teda nedošlo pričinením žalovaného, ale v dôsledku objektívneho dôvodu - protestu prokurátora a následného zrušenia rozhodnutia o povolení vkladu vlastníckeho práva v prospech žalovaného. Žalovaný nezavinil zastavenie konania, pretože nesplnil to, čoho sa žalobca domáhal v žalobnom petite. Dôvodom späťvzatia žaloby žalobcom tak nebolo správanie žalobcu a ani správanie žalovaného, ktorí procesne nezavinili zastavenie konania, a preto nie je možné konštatovať procesné zavinenie na zastavení konania žiadnej z uvedených strán. Ako už bolo vyššie uvedené, ustanovenie § 256 ods. 1 CSP vyžaduje zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania, pričom zavinenie je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nie podľa hmotného práva, keďže v takom prípade by išlo o posudzovanie dôvodnosti nároku vo veci samej tak, že by po zastavení konania súd neprípustne ďalej skúmal dôvodnosť uplatneného nároku. Z rozhodujúceho hľadiska, t. j. hľadiska procesného výsledku, je preto nepochybné, že zastavenie predmetného konania v tomto smere nezavinil žalobca a ani žalovaný, z ktorého dôvodu nie je možné procesné zavinenie na zastavení konania pričítať na ťarchu žiadnej z uvedených procesných strán. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. augusta 2019 č. k. IV. ÚS 614/2018-36, v ktorom ústavný súd konštatoval, že z procesného aspektu je potrebné urobiť záver, že žaloba bola podaná dôvodne (to sa ale nemusí vzťahovať na hmotnoprávnu dôvodnosť žaloby, ktorá sa však v takomto prípade neskúma a neposudzuje), pretože v čase podania určovacej žaloby žalobca nemal inú právnu možnosť domôcť sa ochrany svojich práv. K späťvzatiu žaloby viedli objektívne dôvody - protest prokurátora, na ktorý žalobcovia a ani sťažovateľka ako žalovaná nemali dosah, ale v dôsledku ktorého bola zabezpečená ochrana vlastníckeho práva žalobcov, čím odpadol predmet žaloby. Vzhľadom na to je v danom prípade opodstatnený záver, že stranám sa nárok na náhradu trov predmetného konania nepriznáva. Odvolací súd po opätovnom preskúmaní uznesenia súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, týkajúcom sa náhrady trov konania nevzhladol v danej veci dôvod na aplikáciu ustanovenia § 257 CSP, v intenciách ktorého súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, z ktorého dôvodu ani nevyzýval strany sporu, aby vyjadrili svoje stanovisko k prípadnému použitiu predmetného ustanovenia.

29. Slovenská republika je v zmysle čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky právnym štátom. Jedným z typických znakov právneho štátu je predvídateľnosť súdnych rozhodnutí a rovnaká aplikácia práva všeobecnými súdmi v právne a skutkovo podobných veciach. Vychádzajúc z nález Ústavného súdu Slovenskej republiky v tejto veci, ktorým je odvolací súd viazaný, ako aj z ostatných rozhodnutí Ústavného súdu SR (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. augusta 2019 č. k. I. ÚS 225/2019-4, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 10. októbra 2018 č. k. I. ÚS 168/2018-22) v obdobných veciach, berúc do úvahy okolnosti prejednávanej veci, dôvody späťvzatia žaloby žalobcom, ako i princíp právnej istoty vyjadrený v článku 2 CSP a tiež záujem na zosúladení rozhodovania Krajského súdu v Nitre ako odvolacieho súdu v obdobných veciach, dospel odvolací súd k záveru, že je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku týkajúcom sa náhrady trov konania tak, že stranám sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

30. Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku týkajúcom sa náhrady trov konania podľa § 388 CSP zmenil tak, že stranám sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

31. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP a podľa § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov odvolacieho konania právo, keďže žalobca, ani žalovaný nemali v odvolacom konaní plný úspech, resp. každý z nich mal v zásade rovnaký čiastočný úspech.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).